Opinnollistaminen terveysalan opinnoissa

26.11.2020

Opiskelijoille tarjotaan ammattikorkeakouluissa vaihtoehtoisia tapoja suorittaa opintoja. Verkkovirta -hankkeessa (2015 – 2017) kehitettiin korkeakoulujen eri opiskelualoille soveltuvaa opinnollistamismallia. Seinäjoen ammattikorkeakoulun terveysalalla aloitettiin vuonna 2015 pilotointi, johon osallistui sairaanhoitajaopiskelijoita tekemällä gerontologisen hoitotyön harjoittelun (7 op) omalle työpaikalle. Opiskelijoilta ja työnantajilta saatiin hyvää palautetta, joten opinnollistamista laajennettiin koskemaan myös muita hoitotyön harjoitteluita.

Opinnollistaminen antaa opiskelijoille joustavan tavan kerryttää opintopisteitä omalla työpaikallaan. Työelämään kiinnittyminen korkeakouluopintojen aikana lisääntyy ja työmarkkinoille sijoittuminen voi parantua. (Haaga-Helia 2015.) Seinäjoen ammattikorkeakoulun terveysalan opiskelijoille kerrotaan opintojen alussa mahdollisuudesta suorittaa yksi harjoitteluista opinnollistamisena ja syventävien harjoittelusta (13 op) puolet omalle työpaikalleen. Lisäksi opintopisteitä voidaan antaa aikaisemman osaamisen tunnustamisena (OT) harjoitteluista ja vapaasti valittaviin opintoihin tietyin kriteerein.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun Intrasta löytyvät hyvät ohjeet opinnollistamiseen. Siellä kuvataan opiskelijalähtöisen opinnollistamisen keskeiset käsitteet, vaiheet ja käytännöt. Opiskelija kirjautuu omilla SeAMKin tunnuksillaan ja täyttää sähköisesti opinnollistamissuunnitelman Intrassa. (Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2020.) Terveysalalle on lisäksi tehty oma ohjeistus harjoitteluiden opinnollistamiseen. Parhaiten opinnollistaminen soveltuu monimuoto-opiskelijoille, koska suurin osa heistä tekee työtä opintojen ohella. Opiskelijalla tulee olla työpaikka, johon hänellä on työsopimus. Työnantajalle kerrotaan opinnollistamisesta ja häneltä tulee olla suostumus työpaikalla opinnollistamiseen. Opiskelijan tulee olla aktiivinen varsinaisen työn tekemisen aikana ja reflektoida omaa kehittymistään sekä huolehtia palautteen saamisesta ohjaajalta (Weiland 2020).

Opinnollistamisen aikana opiskelija tekee työpaikalla normaalit työtehtävät, mutta niiden lisäksi myös sovitut tehtävät liittyen opintojakson tavoitteisiin ja tulevaan ammattiin. Työnantaja tai esimies antaa tarvittaessa ohjausta. Opinnollistamisen aikana opiskelija saa palkkaa ja on työpaikan vakuutusten piirissä. Lisäksi hänellä on työpaikkansa työntekijän oikeudet ja velvollisuudet täytettävänä. Opiskelija vie harjoittelun aikana työpaikalle näyttöön perustuvaa uutta tietoa pitäen esimerkiksi osastotunnin opintojaksoon liittyvästä aiheesta. Tämä aihe sovitaan yhteistyössä työnantajan ja harjoittelua ohjaavan opettajan kanssa. Opiskelijalla on käytössä opinnollistamista tukeva Workseed työharjoittelupalvelu alusta verkossa (Workseed 2020), johon hän kirjaa tavoitteet ja itsearvioinnin. Opiskelija lähettää sähköpostiin työnantajalleen tai esimiehelleen Workseed linkin, johon ohjaaja voi kirjata arviointia. Teknologiaa pyritään lisäämään eri keinoin hoitotyön opetukseen, koska tekniikka lisääntyy hoitotyössä jatkuvasti (Darvish, Bahramnezhad, Keyhanian & Navidhamidi 2014). Työnantajat ovat olleet tyytyväisiä harjoittelun tekemiseen työpaikalla, koska silloin työntekijä on töissä eikä tarvitse tilalle palkata toista työntekijää. Samalla työpaikalle tulee keskustelua ja pohdintaa osastotunnin aiheesta ja mahdollisesti uutta tietoa ja osaamista.

Virpi Salo
KM, TtM, lehtori, opinto-ohjaaja
SeAMK Sosiaali- ja terveysala

Lähteet

Darvish, A., Bahramnezhad, F, Keyhanian, S. & Navidhamidi, M. 2014. The role of nursing informatics on promoting quality of health care and the need for appropriate education. Global Journal of Health Science 6(6): 11-18.

Haaga-Helia 2015. Verkkovirta. Ratkaisuja työn opinnollistamiseen. Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu. http://www.e-julkaisu.fi/haaga-helia/verkkovirta/mobile.html#pid=1

Seinäjoen ammattikorkeakoulu. 2020. Osaamisen tunnustamisen ohjeet: opinnollistaminen. https://seamk.libguides.com/osaamisentunnustaminen/opinnollistaminen

Weiland, M. 2020. Opinnollistaminen edellyttää ammattikorkeakouluilta myös tiedonhallinnon kehittämistä. https://www.workseed.fi/web/fi/2020/04/28/opinnollistaminen-edellyttaa-ammattikorkeakouluilta-myos-tiedonhallinnon-kehittamista/

Workseed. 2020. Koutsaa huomisen huippuosaajat. https://www.workseed.fi/web/fi/